

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Martina Lachmanna a soudců Martina Bobáka a Jana Ferneckého ve věci

žalobkyně: **Y. M.**
bytem X
zast. Organizací pro pomoc uprchlíkům, z. s.
Sídlem Poděbradská 173/5, 190 00 Praha 9

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad štolou 936/3, 170 00 Praha 7

v řízení o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného, který spočíval ve vrácení žádosti o dočasnou ochranu, zaevidované pod čj. OAM-0372155/DO-2025, pro její nepřijatelnost dne 9. 4. 2025

takto:

- I. Návrh na položení předběžné otázky Soudnímu dvoru Evropské Unie se zamítá.
- II. Zásah žalovaného spočívající v tom, že žalobkyni vrátil dne 9. 4. 2025 její žádost o dočasnou ochranu, zaevidovanou pod čj. OAM-0372155/DO-2025, jako nepřijatelnou, byl nezákonný.
- III. Žalovanému se přikazuje, aby obnovil stav před vrácením žádosti o dočasnou ochranu ze dne 9. 4. 2025 zaevidované pod čj. OAM-0372155/DO-2025.
- IV. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Žalobkyně je občankou Ukrajiny. V ČR dne 9. 4. 2025 požádala o dočasnou ochranu ve smyslu zákona č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaných invazí vojsk Ruské federace, ve znění pozdějších předpisů (lex Ukrajina). Tuto žádost však žalovaný označil jako nepřijatelnou, neboť žalobkyně získala dočasnou nebo mezinárodní ochranu v jiném členském státě Evropské unie (v Rakousku). Nepřijatelnost vyznačil přímo v tiskopisu žádosti.

II. Podání účastníků řízení

2. S tím žalobkyně nesouhlasila. Žalobou se domáhá vydání rozsudku, kterým by soud konstatoval, že zásah žalovaného spočívající v tom, že ji žádost vrátil jako nepřijatelnou, byl nezákonný. Zároveň požaduje, aby soud zakázal žalovanému pokračovat v porušování jejích práv, a přikázal žalovanému, aby obnovil stav před vrácením žádosti o dočasnou ochranu.
3. Žalobkyně uvedla, že ČR jí již v roce 2022 udělila dočasnou ochranu. Tu ji ovšem žalovaný odejmul. Nyní vede s žalovaným ohledně tohoto odejmutí soudní řízení u NSS (*pozn. soudu*: řízení v této předcházející věci nevedl zdejší soud). V Rakousku vznikla mezinárodní ochrana ze zákona, když tam přicestovala. V Rakousku nechtěla zůstat, zdržela se tam asi jen 4 dny a poté pokračovala do ČR. V důsledku toho, že vycestovala z Rakouska (bez úmyslu se tam vrátit), jí v důsledku rakouského vnitrostátního práva ze zákona také zanikla tamní dočasná ochrana. K tomu doložila e-mailovou komunikaci a dokument „Temporary protection Austria, 2023 Update“. Oficiální dokument nemohla přiložit, jelikož takové potvrzení tamní úřady nevydávají. V ČR poté podruhé požádala o nyní spornou dočasnou ochranu.
4. Žalobkyně namítla, že odeprání registrace osoby podle § 5 odst. 1 písm. d) lex Ukrajina je v rozporu s prováděcím rozhodnutím Rady (EU) 2022/382¹, resp. se směrnicí Rady 2001/55/ES². K tomu poukázala zejména na aktuální judikaturu správních soudů. Ukrajinec sice nemůže požívat dočasné ochrany ve dvou státech EU zároveň, NSS ovšem dovodil, že i v případě podání „další“ žádosti o dočasnou ochranu žalovaný nemůže tuto další žádost odmítnout a věcně neposoudit. Popsal i jednotlivé kroky, které má žalovaný učinit. Dle žalobkyně měl žalovaný v jejím případě zjistit, že jí dočasná ochrana v Rakousku zanikla *ex lege*. K žádosti přiložila i e-mail, dle něhož se tak mělo stát, a upozornila na povahu rakouských předpisů. Zdůraznila, že k datu podání žaloby nedisponovala dočasnou ochranou v žádném státě EU.
5. Žalovaný ve vyjádření k žalobě z 23. 4. 2025 poukázal na to, že žalobkyně figuruje v platformě pro výměnu informací *Temporary Protection Platform* jako držitelka dočasné ochrany v Rakousku. Žalovaný tak postupoval přesně dle znění zákona, vrátil-li žalobkyni žádost jako nepřijatelnou. Dále žalovaný mj. podrobně reagoval na žalobní argumentaci i

¹ Prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2022/382 ze dne 4. 3. 2022, kterým se stanoví, že nastal případ hromadného přílivu vysídlených osob z Ukrajiny ve smyslu článku 5 směrnice 2001/55/ES, a kterým se zavádí jejich dočasná ochrana. Úř. věst. L 71, 4. 3. 2022, s. 1-6.

² Směrnice Rady 2001/55/ES ze dne 20. 7. 2001 o minimálních normách pro poskytování dočasné ochrany v případě hromadného přílivu vysídlených osob a o opatřeních k zajištění rovnováhy mezi členskými státy při vynakládání úsilí v souvislosti s přijetím těchto osob a s následky z toho plynoucími. Úř. věst. L 212, 7. 8. 2001, s. 12-23.

na „dubnovou“ judikaturu NSS považující úpravu nepřijatelnosti dle § 5 odst. 1 písm. d) lex Ukrajina za rozpornou s unijním právem [rozsudky Nejvyššího správního soudu (NSS) z 1. 4. 2025, čj. 5 Azs 273/2023-27, a z 3. 4. 2025, čj. 1 Azs 336/2024-42 a čj. 1 Azs 174/2024-42]. Cizinci sice i dle žalovaného mají právo vybrat si členský stát, ve kterém o udělení dočasné ochrany požádají (primární právo volby). Ovšem není cílem, aby žadatelé žádali o dočasnou ochranu ve více členských státech a tím zbytečně, případně účelově, vyčerpávali kapacity a zdroje členských států (sekundární právo volby). K tomu žalovaný svou argumentaci navázal na rozsudek Soudního dvora Evropské Unie (SDEU) z 27. 2. 2025, věc C-753/23, *Krasiliva*. Odpověď Soudního dvora se dotýká toliko důvodu nepřijatelnosti dle § 5 odst. 1 písm. c) lex Ukrajina; k důvodu dle písm. d) naopak dle žalovaného SDEU naznačil, že členský stát může kontrolovat, jestli již žadatel v jiném členském státě dočasnou ochranu nepožívá. Konečně žalovaný vznesl i návrh na předložení další předběžné otázky k SDEU ohledně souladnosti § 5 odst. 1 písm. d) lex Ukrajina s právem EU.

6. Žalovaný v podání z 20. 6. 2025 poukázal na návrh nového prováděcího rozhodnutí, které Rada měla přijmout 13. 6. 2025. Domníval se, že recitál tohoto rozhodnutí vylučuje takový výklad práva EU, který z něj dovodil NSS v judikatuře, která navázala na rozsudek *Krasiliva*. K podání přiložil návrh prováděcího rozhodnutí č. 9933/25 v češtině a angličtině (ve znění datovaném k 6. 6. 2025).

III. Posouzení věci

7. Žaloba je včasná a i přípustná (např. rozsudek 1 Azs 174/2024).
8. O žalobě rozhodl soud bez nařízení jednání postupem v souladu s § 51 odst. 1 věty druhé s. ř. s. Nařídit jednání nebylo třeba ani kvůli dokazování. Podkladem pro rozhodnutí soudu je primárně tiskopis žádosti o dočasnou ochranu, který žalobkyně u žalovaného podala a který jí žalovaný vrátil. Obsah tohoto dokumentu je oběma účastníkům řízení z povahy věci dobře znám a posouzení důvodnosti žaloby záleží na zodpovězení právní otázky. Soud neshledal potřebu dokazovat přílohami žaloby ani přílohami vyjádření žalovaného. Žádný z těchto dokumentů nemohl nic změnit na věcném hodnocení tohoto sporu.
9. Ochranu podle § 82 a násl. s. ř. s. může správní soud poskytnout tehdy, jsou-li kumulativně splněny podmínky, aby žalobce byl přímo (1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem, pokynem nebo donucením („zásahem“ v širším smyslu) správního orgánu, které nejsou rozhodnutím (4. podmínka), a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo (5. podmínka). Není-li byt' jen jediná z uvedených podmínek splněna, nelze žalobci ochranu podle § 82 a násl. s. ř. s. poskytnout (srov. rozsudek NSS z 17. 3. 2008, čj. 2 Aps 1/2005-65, č. 603/2005 Sb. NSS).
10. V projednávané věci jsou splněny první, druhá a pátá podmínka, neboť vrácení žádosti o dočasnou ochranu žalobkyni pro nepřijatelnost představuje přímý zásah do jejích práv, a to bez ohledu na to, že jí již v minulosti byla dočasná ochrana udělena v jiném členském státě EU. Jedná-li se o hodnocení tohoto úkonu, zde lze vyjít z existující judikatury, podle které bránění v podání žádosti či její nepřijetí mohou představovat nezákonný zásah (rozsudek NSS z 30. 5. 2017, čj. 10 Azs 153/2016-52, č. 3601/2017 Sb. NSS). Čtvrtá podmínka testu je taktéž splněna.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

11. Zbývá tedy posoudit, zda žalovaný postupoval v souladu s právními předpisy, pokud žádost o dočasnou ochranu žalobkyni vrátil jako nepřijatelnou.
12. Soud předesílá, že v nedávné době došlo k notnému judikатурnímu vývoji stran chápání institutu dočasné ochrany. V první řadě nelze opomenout rozsudek SDEU ve věci *Krasiliva*, na něž NSS navázal dubnovou judikaturou v rozsudcích 5 Azs 273/2023, 1 Azs 336/2024 a 1 Azs 174/2024. Tyto prvotní závěry pak převzaly i další senáty NSS (např. rozsudky z 8. 4. 2025, čj. 9 Azs 20/2024-37, z 17. 4. 2025, čj. 2 Azs 271/2024-43, z 24. 4. 2025, čj. 10 Azs 4/2025-49, z 25. 4. 2025, čj. 5 Azs 217/2023-36, a mnoho dalších).
13. Posléze reagoval i zdejší soud, který již zohlednil i navazující argumentaci žalovaného (např. rozsudky z 23. 4. 2025, čj. 10 A 6/2025-61, z 30. 4. 2025, čj. 5 A 36/2025-38, z 16. 5. 2025, čj. 10 A 42/2025-33, z 20. 5. 2025, čj. 5 A 42/2025-39, z 3. 6. 2025, čj. 18 A 22/2025-52, či z 17. 6. 2025, čj. 10 A 56/2025-39). Nyní rozhodující senát se s jejich závěry plně ztotožňuje, v dalším z nich proto vychází (a v podrobnostech na jejich precizní odůvodnění odkazuje). Nevypovídá-li soud v tomto rozsudku adresně všechny dílčí výtky žalovaného, je tomu tak pouze proto, že žalovanému jsou konkrétní odpovědi na jeho neutichající polemiku s dubnovou judikaturou známy z již shora cit. rozsudků, resp. i z mnoha dalších rozsudků v obdobných či skutkově takřka totožných věcech. Navzdory tomu, že žalovaný tyto závěry setrvale nerespektuje, soud nepovažuje za účelné, aby je v jejich celistvosti neustále opakoval.
14. NSS ve výše cit. rozsudcích 1 Azs 336/2024 a 1 Azs 174/2024 vyložil, že dočasná ochrana je udělována hromadně aktem unijního práva pro celou skupinu osob definovanou vždy v prováděcím rozhodnutí přijatém na základě čl. 5 směrnice 2001/55/ES. Osoby spadající do některé z kategorií vymezených v článku 2 prováděcího rozhodnutí tudíž mají přiznané právo na dočasnou ochranu na celém území EU, a to právě již tímto rozhodnutím. Členské státy těmto osobám pouze poskytují dílčí práva plynoucí z dočasné ochrany podle kapitoly III směrnice o dočasné ochraně, a již z tohoto důvodu mají pouze omezenou možnost odeprít práva plynoucí z dočasné ochrany osobám, které ji v EU požívají na základě prováděcího rozhodnutí. Jakékoli případné omezení v poskytnutí těchto práv tudíž musí být v souladu se směrnicí a prováděcím rozhodnutím, a to pochopitelně i v případech právem EU výslovně neupravených. Systémově se totiž jedná o vnitrostátní realizaci nároků či oprávnění, které přímo plynou z práva EU.
15. Je pravdou, že institut nepřijatelnosti žádosti dle § 5 odst. 1 písm. d) lex Ukrajina osobu z dočasné ochrany nevylučuje. Dopadá totiž výhradně na případy, v nichž držitelé dočasné ochrany práva z ní plynoucí již poskytl jiný členský stát, který mu jako první vydal oprávnění k pobytu. NSS rovněž souhlasil se žalovaným, že práva plynoucích z dočasné ochrany lze čerpat pouze v jednom členském státě. Tento závěr výslovně potvrzuje bod 16 odůvodnění prováděcího rozhodnutí, systematika a znění směrnice o dočasné ochraně, která počítá jen s jedním hostitelským státem (srov. čl. 11, čl. 15 odst. 5, čl. 25 a čl. 26), jakož i rozsudek ve věci *Krasiliva*, dle něhož si státní příslušníci Ukrajiny mohou zvolit členský stát, v němž budou požívat práv plynoucích z dočasné ochrany.
16. NSS dále zdůraznil, že klíčovým je, zda držitelé dočasné ochrany mají právo na přesun do jimi zvoleného jiného členského státu a zda ČR plyne z práva EU povinnost přijmout žádost o dočasnou ochranu od osob usilujících o sekundární přemístění v rámci EU a vydat jim za tím účelem povolení k pobytu. Konstatoval, že odpověď na tuto otázku nevyplývá přímo ani ze směrnice 2001/55/ES, ani z prováděcího rozhodnutí a nakonec ani z

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

rozsudku *Krasiliva*. Podle NSS *samotná* směrnice 2001/55/ES nezakládá držitelům dočasné ochrany bez dalšího právo volby hostitelského členského státu. Naopak jsou to členské státy samotné, které se mezi sebou dohodnou, který z nich přijme jaké osoby požívající dočasné ochrany a poskytne jim práva plynoucí z dočasné ochrany na svém území. To potvrzuje čl. 25 směrnice, podle něhož *členské státy přijímají osoby oprávněné požadovat dočasnou ochranu v duchu solidarity Společenství. Vyjádří číselně nebo v obecných rysech, jaká je jejich kapacita pro přijetí těchto osob. Tyto informace se zařadí do rozhodnutí Rady uvedeného v článku 5*. Na překročení takto stanovené kapacity má přitom neprodleně reagovat Rada EU. Pakliže držitelé dočasné ochrany nemají právo primární volby státu, v němž jim má být vydáno (první) pobytové oprávnění, nemají ani právo na sekundární přesun do jimi vybraného členského státu. Tyto situace reflektují čl. 15 (sloučení rodiny) a 26 (ostatní případy) směrnice, přičemž vždy jde o přesuny iniciované a realizované na žádost členských států. Čl. 21 směrnice předvídá situaci, v níž držitel dočasné ochrany opustí hostitelský stát, avšak z důvodu přetrvávajících okolností v zemi původu žádá o opětovné vydání povolení k pobytu. Čl. 11 směrnice zavádí mechanismus vnitro-unijního nuceného navracení nelegálně pobývajících držitelů dočasné ochrany do hostitelského členského státu. V tom, že směrnice sama o sobě neumožňuje držitelům dočasné ochrany sekundární volbu hostitelského státu, se tedy soud ztotožnil se žalovaným (rozsudek 1 Azs 174/2024, bod 52).

17. Dle judikatury NSS nelze směrnici 2001/55/ES vykládat izolovaně. Stěžejní je, že ve vztahu k dočasné ochraně udělené státním příslušníkům Ukrajiny zvolily unijní orgány odlišný režim. Prováděcí rozhodnutí, doplněné o dohodu členských států o vyloučení čl. 11 směrnice, totiž celý výše popsany režim obrací. Držitelům dočasné ochrany přiznává právo primární volby členského státu, v němž jim má být poskytnut komplex práv spojených s touto ochranou, a tento režim nutně zahrnuje i sekundární volbu. K tomuto závěru dospěl NSS na základě pěti zásadních argumentů.
18. *Za prvé* prováděcí rozhodnutí nevychází z kapacitních možností členských států a nestanovuje žádný mechanismus určení, jak budou osoby požívající dočasné ochrany mezi jednotlivé členské země rozděleny. Dle bodu 16 jeho odůvodnění je naopak založeno na východisku, že státní příslušníci Ukrajiny mají právo pohybovat se v rámci 90denního bezvízového pohybu volně po EU a v tomto časovém rámci si mohou vybrat členský stát, v němž chtějí požívat práv spojených s dočasnou ochranou. Argumentace žalovaného nadměrným zatížením ČR oproti jiným členským státům tak může být věcně správná, ale nemá oporu v koncepci zvolené prováděcím rozhodnutím.
19. První klíčovou odlišností právní úpravy dočasné ochrany určené pro státní příslušníky Ukrajiny je právo těchto osob vybrat si stát, v němž požádají o (prvotní) pobytové oprávnění. Tento členský stát jim přitom v souladu s čl. 8 směrnice 2001/55/ES musí vydat pobytové oprávnění. Tím došlo k odchýlení se od obecného režimu směrnice vycházejícího z kapacitních možností jednotlivých členských států, k jejichž zachování slouží právě výše uvedené mechanismy přerozdělování.
20. Směrnice 2001/55/ES představuje „jen“ minimální normy pro poskytování dočasné ochrany v případě hromadného přílivu vysídlených osob a k přijetí opatření k zajištění rovnováhy mezi členskými státy. Z podstaty minimálních norem této směrnice vyplývá pravomoc členských států v případě hromadného přílivu vysídlených osob zavádět nebo udržovat opatření příznivější pro osoby požívající dočasné ochrany (srov. bod 12 preambule směrnice). Takto mohou členské státy postupovat podle článku 3 odst. 5

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

směrnice o dočasné ochraně, dle kterého se směrnice obecně nedotýká výsadního práva členských států stanovit nebo zachovávat příznivější podmínky pro osoby požívající dočasné ochrany. Členské státy se ostatně dohodly na vyloučení aplikace článku 11 (srov. bod 15 preambule prováděcího rozhodnutí), což také nepochybně vede k vylepšení postavení vysídlených osob. Konečně je to právě prováděcí rozhodnutí, které definuje dočasnou ochranu a popis osob, na něž se dočasná ochrana vztahuje. Obsah prováděcího rozhodnutí přitom směrnice vymezuje jen demonstrativně, není tedy vyloučeno, aby rozhodnutí upravovalo i další otázky, byť pochopitelně v mezích směrnice.

21. Je tedy obecně přípustné přiznat vysídleným osobám práva i nad rozsah směrnice 2001/55/ES. To činí právě prováděcí rozhodnutí, které konkrétně reaguje na situaci vysídlených osob z Ukrajiny, u nichž předpokládá potřebu pohybu na území členských států, tj. cestování, sloučení rodiny, hledání zaměstnání atd. Právě již těmito předpoklady se tyto osoby liší od ostatních vysídlených osob, které právo volby členské státu automaticky nemají. Ze samotného čl. 8 odst. 1 směrnice 2001/55/ES pak vyplývá toliko povinnost členských států přijmout opatření nezbytná k zajištění povolení k pobytu osobám požívajícím dočasné ochrany. Soud dodává, že je nerozhodné, na základě jakého právního předpisu je ukrajinským státním příslušníkům povolen vstup na území členských států. Otázka právního režimu vstupu a pohybu je totiž nezávislá na přiznání práv z dočasné ochrany osobě, která se nachází na území členského státu.
22. *Za druhé* členské státy výslovně prohlásily, že ve vztahu ke státním příslušníkům Ukrajiny nebudou uplatňovat čl. 11 směrnice 2001/55/ES. Ačkoli rozsudek *Krasiliva* tento článek vyhodnotil jako irelevantní, podle NSS ve vztahu k odlišným situacím, než posuzoval SDEU, význam má. Dohoda členských států o vyloučení čl. 11 totiž znamená, že se ve vztahu ke státním příslušníkům Ukrajiny neuplatní režim nuceného navrácení neoprávněně pobývajících držitelů ochrany do hostitelského členského státu. Jak upozornil již NSS, „aktualizační“ prováděcí rozhodnutí Rady č. 2024/1836 znovu zdůraznilo, že se členské státy dohodly neuplatňovat čl. 11. Důsledkem je tak faktická možnost těchto osob pobývat nejen v hostitelském členském státě (tj. ve státě, který jim formálně vydal pobytové oprávnění), ale na území celé EU. „Neoprávněný“ pobyt v jiném státě EU totiž tak jako tak nemůže vést k nucenému předání do hostitelského státu.
23. Pokud tedy mají státní příslušníci Ukrajiny (kteří jsou držiteli dočasné ochrany dle prováděcího rozhodnutí) právo zvolit si hostitelský stát a současně se vůči nim neuplatní čl. 11 směrnice, nelze dospět k jinému závěru, než že mají v průběhu trvání dočasné ochrany rovněž právo přemístit svůj pobyt do jiné jimi zvolené země EU. Poté má být posouzeno vydání pobytového oprávnění. Na věci nic nemění ani vyčerpání kapacit ČR. Soud zdůrazňuje, že podstatou nynější věci není vlastní povinnost udělit žalobkyni práva z dočasné ochrany, ale toliko přijmout a věcně posoudit její žádost v situaci, v níž dříve požívala dočasnou ochranu v Rakousku. Nelze opomenout, že žalovaný by se měl také řídit závěry soudů ve věci předcházející dočasné ochrany, o kterou žalobkyně dle jejího tvrzení v ČR přišla.
24. *Za třetí* dle NSS právo přemístit svůj pobyt do jiné členské země implicitně vyplývá z rozsudku *Krasiliva*. Ačkoliv osoba může mít pobytové oprávnění pouze v jednom členském státě, podle SDEU samotné podání žádosti nezakládá překážku litispendence, jak ji v podstatě předvídal § 5 odst. 1 písm. c) lex Ukrajina. Orgány jiného členského státu mají povinnost posuzovat žádost i v případě, že stejná žádost již byla podána dříve v jiném státě EU. Pokud tedy mají tyto orgány vést řízení o přiznání práv plynoucích z dočasné

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

ochrany, mají logicky právo také o případné žádosti pozitivně rozhodnout. Mohou-li ale orgány druhého členského státu práva plynoucí z dočasné ochrany v podobné situaci přiznat, pak již nelze systémově odlišit scénáře dle písm. c) a písm. d). Pokud je žadateli přiznáno právo volby podat další žádost, které lze vyhovět, pak lze jen obtížně strukturálně vyloučit možnost podat následnou žádost jinde.

25. *Za čtvrté* se NSS zabýval bodem 30 rozsudku *Krasiliva*. SDEU připustil, že orgány členského státu jsou mimo jiné oprávněny ověřit, zda osoby žádající o povolení k pobytu uvedené v čl. 8 odst. 1 směrnice 2001/55/ES již nezískaly povolení k pobytu v jiném státě EU. Dle NSS však tento závěr SDEU blíže nevysvětlil. Nenachází odraz ve výroku rozsudku a toto oprávnění bylo koncipováno jako právo, nikoliv jako povinnost členského státu. NSS tak vyložil daný dovětek jako pouhé konstatování, že práva z dočasné ochrany nelze poskytnout naráz ve více státech EU. Nevylučuje to však možnost přesunu mezi členskými státy (rozsudek 1 Azs 174/2024, body 65-67).
26. *Za páté* NSS odkázal na nezávazné dokumenty (*soft-law*). Jde o výkladová vodítka, která mohou ozřejmit obsah určitého právního předpisu. Jmenovitě jde o dokument Komise s odpověďmi na často kladené otázky ke směrnici o dočasné ochraně a na operační pokyny, v nichž Komise uvedla, že v případě přesunutí do jiného členského státu musí druhý stát žadateli poskytnout všechna práva plynoucí z dočasné ochrany, včetně vydání pobytového oprávnění.
27. NSS proto uzavřel, že „z unijního práva plyne právo státních příslušníků Ukrajiny, kteří jsou držiteli dočasné ochrany na základě Rozhodnutí Rady č. 2022/382, na přemístění se do jiného členského státu. Tento členský stát jim musí v souladu s čl. 8 směrnice vydat povolení k pobytu. Právní úprava nepřijatelnosti žádosti o dočasnou ochranu podle § 5 odst. 1 písm. c) a písm. d) zákona č. 65/2022 Sb. tudíž tomuto právu odporuje. Nelze ji proto aplikovat“. Z prováděcího rozhodnutí tedy vyplývá, že státní příslušníci Ukrajiny, kteří jsou (či byli) držiteli dočasné ochrany na základě tohoto prováděcího rozhodnutí, mají právo na přemístění se do jiného členského státu a tam svůj pobyt legalizovat.
28. Pro úplnost soud dodává, že s ohledem na již jednoznačně vyznívající judikaturu NSS ani nezvažoval podání další předběžné otázky SDEU stran slučitelnosti § 5 odst. 1 písm. d) lex Ukrajina s právem EU. V již citovaných rozsudcích se NSS vypořádal i s podstatou pozdější argumentace žalovaného vycházející z rozsudku *Krasiliva*.
29. Soud proto přisvědčil žalobkyni, že mohla dosáhnout na dočasnou ochranu již na základě toho, že splňuje podmínky čl. 2 odst. 1 prováděcího rozhodnutí. Žalobkyně tedy splňuje výše uvedená kritéria pro přiznání dočasné ochrany ve smyslu prováděcího rozhodnutí (v opačném případě by ji ostatně dočasnou ochranu v Rakousku neudělili). Svědčí jí tudíž i právo sekundární volby hostitelského státu, které pro zásah žalovaného, jenž jí podanou žádost vrátil jako nepřijatelnou, nemohla realizovat.
30. Na právě uvedeném nic nemění návrh nového „aktualizačního“ prováděcího rozhodnutí Rady, na který žalovaný poukázal ve vyjádření ze dne 20. 6. 2025. Soud nepominul, že se jedná o rozhodnutí, které měla Rada přijmout 13. 6. 2025, a tedy před rozhodnutím soudu v nynější věci. Dle znění jeho návrhu, na který žalovaný upozornil, a kterého se žalovaný rovněž dovolává při výkladu práva EU, má toto prováděcí rozhodnutí nabýt účinnosti (platnosti) až dvacátým dnem po dni vyhlášení v Úředním věstníku. Soud ovšem zjistil, že toto rozhodnutí dosud nebylo zveřejněno v Úředním věstníku EU. Nejde tedy o právní úpravu, k níž by soud měl přihlížet (§ 87 odst. 1 s. ř. s.). Jistě by bylo možné již teď

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

uvažovat o jisté „hodnotě“ tohoto nového rozhodnutí pro výklad dosavadních právních předpisů, avšak ani z argumentů, které předložil žalovaný, přímo neplyne, že by se NSS v „dubnové“ judikatuře ve výkladu práva EU jakkoli zmýlil. Z žalovaným předloženého návrhu prováděcího rozhodnutí neplyne, že by členský stát mohl v situaci, jaká nastala v nynějším případě, žádost žalobkyně mechanicky procesně odmítnout jako nepřijatelnou bez toho, aby ji „propustil“ k věcnému posouzení.

IV. Závěr a náklady řízení

31. S ohledem na výše uvedené soud dle § 87 odst. 2 věta první s. ř. s. určil, že zásah žalovaného spočívající v tom, že žalobkyni 9. 4. 2025 vrátil její žádost jako nepřijatelnou, byl nezákonný, a žalovanému přikázal, aby obnovil stav před vrácením žádosti.
32. Žádost tudíž bude nutné věcně projednat a v případě splnění podmínek vydat pobytové oprávnění. Pokud je původní rakouské pobytové oprávnění nadále platné a trvá, žalovaný žalobkyni poučí o nemožnosti čerpání práv plynoucích z dočasné ochrany ve více členských státech současně. Jestliže bude žalobkyně na své žádosti dále trvat s tím, že chce tato práva nově čerpat výlučně v ČR, žalovaný ověří, zda vydáním povolení k pobytu na území ČR dojde dle práva dotčeného hostitelského státu automaticky k zániku předchozího pobytového oprávnění. V případě kladného zjištění žalovaný vydá držitelce dočasné ochrany oprávnění k pobytu. V případě negativního zjištění, resp. pokud se nepodaří relevantní právní úpravu v hostitelském členském státě vůbec zjistit, vyzve žalobkyni, aby sama v přiměřené lhůtě učinila kroky k ukončení pobytového oprávnění v jiném hostitelském státě. K tomu jí poskytne součinnost.
33. Žalobkyně měla ve věci plný úspěch, proto by jí podle § 60 odst. 1 s. ř. s. náleželo právo na náhradu nákladů, které v řízení před soudem účelně vynaložila. Vzhledem k tomu, že byla od poplatkové povinnosti osvobozena a u soudu ani neuplatnila jiné náklady, soud ji žádnou náhradu nákladů řízení nepřiznal (rozsudek NSS z 25. 8. 2015, čj. 6 As 135/2015-79, č. 3344/2016 Sb. NSS). Na tom nic nemění její zastoupení Organizací pro pomoc uprchlíkům.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, který o ní též rozhoduje.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

Praha 30. června 2025

Mgr. Martin Lachmann v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.